

ЦЕНТРАЛНА
БИБЛИОТЕКА
ИНВ. Број **Е-53045**

Владимир К. Стојковић

УПУТСТВА

ЗА

ПОТРАЖИВАЊЕ ЗАЈМА

КОД

ДРЖАВНЕ ХИПОТЕКАРНЕ БАНКЕ

КРАЉЕВИНЕ ЦРНЕ ГОРЕ

ЦЕТИЊЕ,

Штампано у Држ. Штампарији Краљ. Црне Горе
1912.

Цијена 30 пара

NACIONALNA
BIBLIOTEKA
CRNE GORE DURDE

У извршењу чл. 7., 13. и 18. Правилника Државне Хипотекарне Банке Краљевине Црне Горе прописују се ова

УПУТСТВА

I

Пријава за потраживање зајма.

Члан 1.

За тражење зајма код Државне Хипотекарне Банке постоји нарочита писмена пријава, коју зајмотражилац има испунити, а може је добити бесплатно код капетанског или општинско-варошког суда, као и у самој Банци.

Члан 2.

Пријава има садржати ове податке:

- 1.) Име и презиме зајмотражиочево;
- 2.) Занимање;
- 3.) Мјесто становања (варош, село, капетанија и област);
- 4.) Количину траженог зајма;

5.) Вријеме за које се зајам тражи;

6.) Именовање имања на које се зајам тражи. (Ако је то земља онда треба назначити број рала и ко-са, а ако је кућа: варош, улицу и број куће; од каквог је материјала саграђена и на колика је спрата, чим је покривена и је ли осигурана);

7.) Је ли зајмотражилац власник имања и кућни старјешина, (члан 691. Општег Имовинског Законика); или је под старатељством, те ако је, има ли и надлежно одобрење за то (чл. 647. и 648. Општег Имовинског Законика.);

8.) Је ли му, осим понуђеног у заставу земљишта, остало законом загарантовано рало земље (чл. 256. закона о поступку судском у грађанским парницама, и чл. 13. алинеја друга банчина Правилника.);

9.) Је ли зајмотражилац уредно платио дотадању дацију и порезу;

10.) Колико зајмотражилац ду-гује под таксом:

а) новчаним заводима и којим;

б) приватним особама;

11.) Цијелъ за коју се зајам тражи.

Члан 3.

Свака пријава мора бити потврђена код надлежног капетанског

или општинско-варошког суда печатом и потписом; потписници су одговорни за истинитост података, наведених у пријави. По селима потписује пријаву још и кмет и такође одговара за њену истинитост.

II

Процјењивање у заставу понуђеног имања

Члан 4.

Кад капетански, односно општинско-варошки суд прими попуњену пријаву зајмотражиоца, увјери се, да према банчином Правилнику не постоји, с обзиром на каквоћу понуђене заставе, сметња, да се зајам може тражити (чл. 8. Правилника), овјери је према чл. 3. ових упутстава и упућује исту, заједно са процјењивачком листом, одбору, који ће на *лицу мјеста* процјену извршити.

Ове ће послове судови рјешавати као хитне и по реду, којим су пријављени.

Члан 5.

Процјену имања врше сва три заклета судска процјенитеља, који су постављени у смислу наредаба

Министра Правде од 16. фебруара 1902. год., број 348.; и од 3. фебруара 1903. год., број 458.

Но ако је један од њих спријечен болешћу или одсуством, замијениће га кмет онога мјеста, у коме се процјена врши или његов помоћник, а у варошима један од чланова општинског одбора, кога општинско-варошки суд одреди.

Члан 6.

Процјењивачки одбор увјериће се на лицу мјеста прије свега о тачности пријаве, па ако нађе, да пријава не одговара стварном стању, прекинуће сваки даљи рад и о томе неодложно исвијестити капетана, а овај зајмотражиоца, којему остаје право, да се жали банчиној Управи против поступка процјењивачког одбора и да тражи, ако хоће, да се од стране Банке одреди нова процјењивачка комисија о његовом трошку.

Ако процјењивачки одбор нађе, да је пријава тачна, одмах ће приступити процјени.

Члан 7.

За процјењивање имања постоји нарочита листа, коју ће процјењи-

вачки одбор попунити према овим
јем упутствима :

А. За земљишта.

1.) Име и презиме старјешине,
којему имање припада и мјесто ње-
гова становања;

2.) Количина оранице у ралима;

3.) Количина ливаде у косама;

4.) Број књижице по којој на то
имање плаћа дацију;

5.) Састоји ли се имање из јед-
ног или из више дјелова ; опис, гра-
нице и количина сваког дијела по-
себице ;

6.) Да ли томе имању припада
и какав удут, те ако припада ка-
кав је и колик је ;

7.) У каквом је стању имање, т.
ј., је ли запуштено или добро ура-
ђено и очувано ;

8.) Колико даје годишњег при-
хода, рачунајући средњи род, и
би ли могло давати више, кад би
се боље узрадило ;

9.) На каквој су цијени земље у
томе мјесту и да ли цијене земљама
расту или опадају ;

10.) Какав је положај тога зем-
љишта, т.ј. да ли је стрмо или равно;

11.) Да ли је то земљиште изложено рођењу, поплавама или пренашању на друго мјесто;

12.) Да ли то земљиште и у колико спада у бољу или лошију врсту земље:

13.) Да ли то земљиште сам зајмотражилац обрађује, или га даје под аренду, те у потоњем случају, за коју га годишњу цијену арендира,

14.) Вриједност свакога дијела тога земљишта посебице — ако се из више дјелова састоји — и свега укупно, и то по ралима и косама;

15.) Какав глас ужива зајмотражилац у селу и племену, као радиша и кућник

Б. За зграде (куће).

16.) Име и презиме власника, занимање и мјесто његова становања;

17.) Варош у којој се зграда (кућа) налази;

18.) Улица и број куће;

19.) Дужина и ширина зграде у метрима;

20.) Границе зграде с обзиром на сусједе;

21.) Земљиште које згради припада и њене побочне грађевине;

- 22.) Кад је зграда саграђена ;
- 23.) Од каквог је материјала саграђена и чим је покривена ;
- 24.) Је ли при земљи или на спрату ;
- 25.) Живи ли у њој сам власник или је даје под кирију ;
- 26.) Колико добија годишње кирије и колико би, од прилике, добијао, кад би је под кирију дао ;
- 27.) Вриједност зграде са свијема побочним грађевинама које јој припадају ;
- 28.) Је ли зграда осигурана, на коју суму и код којег друштва ;
- 29.) Је ли застављена и за колико :
- а) новчаним заводима и којим ;
- б) приватним особама ;
- 30.) Цијелъ за коју се тражи зајам ;
- 31.) Примједбе процјењивачког одбора, које он нађе за добро да учини.

Члан 8.

При прегледу и оцјени имања, власник је дужан да одбору даде сва потребна обавјештења, и да све уде-си, како одбор може имање темељно прегледати.

Члан 9.

Пошто је процјењивачки одбор попунио све рубрике у своме извјештају, он га предаје капетанском, односно општинско-варошком суду, гдје се, у присуству чланова одбора мора извјештај прочитати и од стране одборника (процјењивача) потписати.

Овако потписани извјештај овјерава капетански, односно општинско-варошки суд својим потписом и печатом, па га заједно са пријавом уручује дотичном зајмотражиоцу на употребу.

Члан 10.

Пошто зајмотражилац прими потврђену пријаву и процјењивачку листу, а остане при одлуци да тражи зајам, подноси их, или упућује преко поште у препорученом писму, заједно са својом молбом, Управи Банке на ријешење.

Члан 11.

Чим Управа Банке одобри зајам, у траженом или мањем износу, а зајмотражилац пристаје да га прими, добиће од Управе банчине нарочити попуњени формулар Заставног Уговора, који ће заједно с про-

писним бројем свједока потписати код надлежног капетанског, односно општиоско-варошког суда, а овај ће га по том потврдити таксом и потписом и завести у заставни протокол под текућим бројем.

Само на основу тако уређеног уговора, зајмотражилац може примити одобрени зајам.

Члан 12.

У случају, да Управа Банке не одобри тражени зајам, није дужна давати зајмотражиоцу разлоге, ради којих му зајам није одобрен.

Члан 13.

Ако се доцније, при евентуалној продаји каквог заложеног имања, не би зајам потпуно наплатити могао, па би се доказало, да су процјенитељи при процјењивању имања пристрасни били, те имању дали већу вриједност, него што га је имало у вријеме процјене, то ће, на жалбу Управе Банке, дужни бити накнадити штету бесавјесни процјенитељи.

Члан 14.

Капетански, односно општинско-варошки суд дужан је обавјешта-

вати Управу Банке, ако имање, на које је зајам издат, у вриједности падне, да би она могла благовремено потражити допуну застављеног имања у смислу чл. 15. банчина Правилника; а осим тога, дужни су пазити, да дужник не чини никакве измјене на имању, чим би се вриједност истог смањила, и да не би, без знања Банке, продао какав дио у заставу датог имања.

Члан 15.

Чланови процјењивачког одбора имају за свој труд по 5 перпера за сваку извршену процјену.

Члан 16.

Ако Управни Одбор нађе, да је извјештај процјењивачког одбора непотпун и недовољан, у праву је тражити, да се исти бесплатно попуни и у ред доведе.

Тако исто, Управни Одбор властан је, да, у случају потребе, контролише рад процјењивачких одбора, као и капетанских и општинско-варошких судова, на начин који он за добро нађе.

Члан 17.

Трошкове око процјене имања сноси зајмотражилац, које полаже

код капетанског, односно општинско-варошког суда приликом предаје *пријаве*. Тако исто на његов терет падају и све односне таксе.

Број 17.

Цетиње, 6. фебр. 1912. г.

УПРАВНИ ОДБОР
Државне Хипотекарне Банке
Краљевине Црне Горе

